

**Høringssvar til planprogram for kommunedelplan for naturmangfold for Rollag kommune.
Fra Naturgruppa i Rollag, kommende Naturvernforbundet i Numedal.**

Til Rollag kommune

postmottak@rollag.kommune.no

Naturgruppa i Rollag viser til planprogram for kommunedelplan for naturmangfold, sendt på høring, samt vårt tidligere innspill til oppstart av planarbeidet (desember 2025).

Vi har lest planprogrammet og sammenholdt det med gjeldende nasjonale føringer for naturmangfold. Overordnet mener vi at mye er riktig formulert når det gjelder målsettinger og betydningen av kunnskapsbasert forvaltning. Samtidig mener vi at planprogrammet på flere sentrale punkter enten er svakt formulert eller ikke tilstrekkelig oppdatert i lys av nyere nasjonal politikk.

Planprogrammet viser blant annet til Stortingsmelding nr. 14 – *Natur for livet* (2015–2016) som bakgrunn for arbeidet. Vi vil påpeke at denne meldingen nå er erstattet av **Stortingsmelding nr. 35 (2023–2024) – Bærekraftig bruk og bevaring av natur**, som er Norges gjeldende og oppdaterte handlingsplan for naturmangfold. Den nye meldingen er utarbeidet for å følge opp den globale naturavtalen (Kunming–Montreal-rammeverket) vedtatt i 2022, og innebærer tydeligere forventninger til kommunenes rolle som arealforvaltere, krav til kunnskapsgrunnlag og mål om redusert nedbygging av natur.

Etter vårt syn bør planprogrammet i større grad reflektere denne oppdaterte nasjonale føringen, både i ambisjonsnivå og i hvordan kunnskap, kartlegging og føre-var-prinsippet konkret skal brukes i planarbeidet.

Planprogrammet er også preget av formuleringer som «kan» og «vurderes», og i liten grad av konkrete krav eller forpliktelser. Vi vil understreke at det er i denne fasen – før planprogrammet vedtas – at rammene for et godt, oppdatert og kunnskapsbasert planarbeid faktisk kan sikres.

Vi ber derfor om at planprogrammet justeres slik at ovennevnte punkter, og gjeldende nasjonale føringer for naturmangfold, tydeligere ivaretas før endelig vedtak.

Særlig gjelder dette følgende forhold:

– **Sammensetning og faglig tyngde i referansegruppe**

Planprogrammet er uklart når det gjelder krav til fagkompetanse i referansegruppen. Vi mener det er avgjørende at gruppen inkluderer biologisk og økologisk fagkompetanse, inkludert eksterne fagpersoner med regional kjennskap, og at dette presiseres tydelig i planprogrammet.

– **Bruk av ekstern biologisk kompetanse og systematisk kartlegging**

Planprogrammet åpner kun for at noe registreringsarbeid kan gjennomføres. Etter vårt syn er dette for svakt. En naturmangfoldsplan uten systematisk og profesjonell kartlegging vil få begrenset verdi som beslutningsgrunnlag. Vi mener planprogrammet bør tydeliggjøre at ekstern faglig kartlegging skal brukes der kunnskapsgrunnlaget er mangelfullt eller der arealkonflikter er sannsynlige.

– **Føre-var-prinsippet i praksis**

Naturmangfoldloven er omtalt, men planprogrammet mangler en konkret operasjonalisering av føre-var-prinsippet. Vi etterlyser tydeligere føringer for hvordan kommunen skal håndtere usikkerhet og manglende kunnskap i arealsaker og plansammenheng.

– **Manglende føringer for bruk av Natursats-midler**

Planprogrammet omtaler tilskudd fra Miljødirektoratet, men uten føringer for prioritering av midlene. Vi mener det bør presiseres at midlene i hovedsak skal brukes til å styrke kunnskapsgrunnlaget, herunder ekstern biologisk kartlegging og faglige utredninger.

Naturgruppa i Rollag, (kommende lokallag Numedal Naturvernforbund)